

9.8.2024

Viite: VN/12310/2024**Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi terveydenhuoltolain ja korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollosta annetun lain muuttamisesta (perusterveydenhuollon hoitotakuu)**

Kuuloliitto on paikallisyhdistystensä ja niiden 14 200 henkilöjäsenen muodostama vammais- ja kansanterveysjärjestö.

Kuuloliitto ei kannata hoitotakuun pidentämistä 14 vuorokaudesta 3 kuukauteen.

Kuuloliitto saa jo nyt säännöllisesti yhteydenottoja kuulo-ongelmia kokevilta henkilöiltä, joilla on vaikeuksia päästä perusterveydenhuollon vastaanotolle kuulo-ongelmien selvittelyyn. Ilman perusterveydenhuollon tai perustason kontaktia ei voi päästä erikoissairaanhoidon kuulonkuntoutuksen palveluihin. Viivästys kuntoutuksen aloittamisessa heikentää kuntoutustuloksia. Hoitamattoman huonon kuulon negatiiviset kansanterveysvaikutukset tulevat näkyväksi viiveellä, eikä pitkä perusterveydenhuollon hoitotakuu kannusta nopeaan ja oikea-aikaiseen reagointiin kuulo-ongelmissa. Hoitamaton kuulonalenema aiheuttaa mm. masennusta, työkyvyttömyyttä, syrjäytymistä ja muistisairauksia.

Osalla kuulovammaisista on harvinaissairaus. Heillä on jo nyt haasteita oikean diagnoosin ja lähetteen saamisen kanssa. Odotettavissa on, että hoitotakuun pidentäminen vaikeuttaa heidän tilannettaan entisestään.

Hoitotakuun pidentäminen ei vähennä ihmisten hoidon tarvetta. Esimerkiksi kuulovammaisten kohdalla se päinvastoin tulee lisäämään sitä ja siten kustannuksia, kun hoitoon ja kuntoutukseen pääsy viivästyy. Erityisesti ikääntyneiden kohdalla lisääntyy häiriökysyntä, kun he kokevat pitkän odotusajan vuoksi turvattomuutta ja hätää ja pyrkivät siksi saamaan apua eri kanavia pitkin.

Kuuloliitto yhtyy monen muun lausunnonantajan tavoin huoleen siitä, että esitys hoitotakuun höllentämisestä tulee entisestään heikentämään julkisen sektorin yksiköiden ammattilaisten saatavuutta ja mahdollisuuksia löytää ammattilaisia perustason tärkeisiin tehtäviin. Jo tällä hetkellä osalla perustason sote-keskuksista on merkittäviä vaikeuksia löytää riittävästi ammattilaisia. Ehdotettu esitys yhdessä hyvinvointialueiden rahoitukseen tehtävien leikkausten kanssa romuttaa entisestään julkisen terveydenhuollon edellytyksiä täyttää tehtäviensä. Samaan aikaan hallitus panostaa huomattavan summan yksityisen terveydenhuollon subventoimiseen. Kuuloliitto ei näe kansanterveyden ja -talouden kannalta mielekkäänä tilannetta, jossa yksityisen sektorin yksiköissä on löysää ja ylihoidetaan ihmisiä samalla kun julkisen sektorin yksiköihin ei saa aikaa lääkärin puuttumisen vuoksi ja väestön terveysongelmat kärjistyvät.

Kuuloliitto kiittää siitä, että esityksessä on tehty vammaisvaikutusten arviointia. Siitä kuitenkin puuttuu yhteisvaikutusten arviointi, joka on aivan oleellinen hallituksen viedessä yhtä aikaa eteenpäin useita vammaisten ihmisten elämään vaikuttavia lakihankkeita, kuten vammaispalvelulaki ja asiakasmaksujen korotukset. Kuten esitysluonnoksessakin todetaan, vammaisten henkilöiden joukossa on enemmän työelämän ulkopuolella olevia, pienituloisia ja paljon palveluja käyttäviä henkilöitä eli he ovat jo valmiiksi heikommassa asemassa. Heillä

9.8.2024

ei ole samanlaisia mahdollisuuksia sopeuttaa omaa talouttaan vastatakseen heihin kohdistuviin leikkauksiin. Pyydämme hallitusta tekemään huolellisen yhteisvaikutusten arvioinnin ja sen perusteella uudelleen arvioimaan, ovatko esitetyt sopeuttamistoimenpiteet kohtuullisia ja Suomea sitovan YK:n vammaissopimuksen näkökulmasta hyväksyttäviä.

Sanna Kaijanen
toiminnanjohtaja
Kuuloliitto ry

Lisätietoja: asiantuntija Anniina Horto, anniina.horto-lönnqvist@kuuloliitto.fi, p. 044 752 5561